

Милан Кнежевић

ОБАЛА
НЕСАНИЦЕ

Пишући овај роман, већ у његовом самом зачетку одустао сам од било каквих претензија на књижевне домете и ловорике високотиражности, јер се у мојој славној домовини, Обали Несанице, већ одавно не читају ни писци много већи од моје скромне сјенке, нагнуте над вјековима бесмртног Отачаства.

Искључиви циљ ове крајње објективне хронике је потпуна заштита лика и дјела никад пролазног нам Вође Обале Несанице, врховног команданта оружаних снага наше отаџбине, најомиљенијег међу ријетким предсједницима ове земље у њеној вишемиленијумској историји.

Иако сам, као смјерни летописац, при чистој свијести и савјести, непоколебљиво одлучио да овој сторији о великом Вођи дам назив „Обала Несанице“, поражене снаге, које су најзад трагично побиједиле и прије него се овај рукопис нашао у једној илегалној штампарији, приписале су му хулитељски назив „Јазбинаријум“.

Доказано отпоран на притиске руље и субверзивну свакодневицу, био сам дужан и у овом Уводу још једном исказати своју доживотну лојалност предсједнику Милтону и тековинама Његове генијалности, која ће незадрживо засијати макар и на Судњи дан у близини директног скретања за Армагедон.

Остајући анонимни аутор,

Недостојан властитог потписа, довољно познат једино самоме себи, читаоцу предајем у руке овај мој скромни запис:

Рано буђење у Његовој подсвијести представљало је далеко сјећање и благу мучнину на вријеме социјализма, овјешталих парола о братству и јединству, радничкој једнакости, расподјели добити по Марксовој формули, одласку у школу у једним те истим патикама, изуједаним од тјескобе прстију и бесконачних шетњи корзом, са нула пара у цепоу, уз бесперспективне сумраке начичканих зграда поред аутобуске станице, досадне састанке у омладинским организацијама, недостижне другарице чија науљана кољена сијају као рекламе ресторана на ривијери уз грозоморне рукоблуде испод јоргана и достојанствени очај трпљења и чекања правог тренутка.

Уста му још воњају на *Мартел* од претходне ноћи, гимнастика вилице и језика испред огледала више подсјећа на рекламу за *Калодонт* у којој остарјели диктатор открива рецепт своје дуговјечности своме остарјелом народу. Покушава да се присјети кад је посљедњи пут у ових тридесет година Његове достојне владавине свега на овој земљи, изнад и испод ње, гостовао у Јутарњем... Можда кад је срушен Берлински зид, или кад су

оно радници из оног града пјешке кренули у овај град, или кад су убили израелског премијера, или кад је Халејева комета по други пут за вријеме Његове владавине обасјала Његову државу, или кад су „Lehman Brothers“ изазвали рецесију, или кад су убили Гадафија, или...

Не, није тад гостовао у Јутарњем, увијек је устајао послеподне, осим кад је требало да прими акредитиве улицканих амбасадора, саслуша оно неколико фраза о снажењу будућих односа, посебно економских, а мислима би већ био у неком ноћном клубу или на јахти, окружен вјерним апостолима Његовог лика и дјела, естрадним нимфама, босовима с ону страну стварности, дискрецијом оргијања, милионским бизнисима, спермом бесмртности.

У праву је, никад није био у Јутарњем, али се никад није сусрео ни с поразом и пандемијом вируса у свом више пута проживљеном вијеку. Вјероватно би све то игнорисао кад би и остатак познатог свијета то исто игнорисао као и све оне тектонске поремећаје, афере, изборне крађе, нападе опозиције, криминалне приватизације, мафијашке обрачуне, штрајкове... Све то је лако игнорисати – јер народ вјерује Њему а не сопственим очима.

С носталгијом дискретног швалера присјети се анегдоте кад је читаво одјељење Клиничког центра с дивљењем посматрало Његов снимак с магнетне резонанце на којем се блистајуће оцртавао Његов свевремени Уд, који је у коментарима здравствених

радника представљен као еликсирни тотем и доказ да такав човјек није рођен случајно, нити за мала дјела. Напротив, обрнуто пропорционално Његовом монументалном Уду, још за живота му, којим мора надживјети цио народ, треба у сваком граду јуначке му отаџбине поставити по један тај бронзани дио Његовог тијела у складу с детаљним урбанистичким планом, којим је и предвиђено, и с аспекта медицине доказано, да је Његовом обожавањем међуножју мјесто управо у центру Главног града Обале Несанице, Раскрснице Немира.

Прије тога биће нужно порушити све постојеће споменике да неком случајно не би пало на ум да гледа у било шта друго осим у Његов уд како би јеретички упоређивао оно што је било прије Њега с оним што је оставио свом народу во вјеки вјеков.

Еуфоричном акламацијом и здравицама Скупштина ће изгласати закон о Његовом уду, у којем ће кроз подзаконска акта бити утврђена јасна процедура расписивања тендера за постамент, па расписивање конкурса за вајаре, скулпторе и остале мајсторе наивце, који би имали божанске смјелости да отпочну пројекат изградње Његовог уда, који мора бити откривен за Дан независности од вишевјековне окупације и заблуда. Затим треба изабрати чланове комисије који би објективно и без пристрасности вредновали све на конкурс пристигле удове, онако како су их видјели најбољи вајари, скулптори и мајстори наивци Обале

Несанице, а потом да се одабере онај који највише одговара бесмртном оригиналу, па да, сав утврђен испред Парламента, с јасно уочљивим венама и завијуцима прошлости, будно мотри на законодавце и подсјећа их чему треба да захвале у тим амандманским данима празновања.

Не, никад није гостовао у Јутарњем, али посљедњих дана подрумски шаптачи, канализациони диверзанти, домаћи елементи деструкције, незахвална копилад, недостојна Његове милости, користе резултате избора не би ли Његову државотворну очинску фигуру засули кофама таблоидности. Зато се посљедњим грчем доње вилице труди да му лице добије црвенило јабуке и непојамног здравља које обичницима неодољиво мирише на бесмртност. А има ли ишта љепше и здравије од црвене јабуке. Има кокаин, али то већ није за широке народне масе, не треба их навикавати кад већ могу набавити цоинт, хероин, таблете за смирење, јер, ипак, кокаин није за свакога. Може народ да се навикне на краткорочне визије, а све што је кратког даха заврши на респиратору. Транзиција је тако љековит процес: филтрирала је ко може све, ко не може ништа, а ко помало. Неко му је једном то упоредио са Дарвиновом теоријом врста, али уопште није слушао заузет снатрењем о самодовољности и попуњавању досаде у тренуцима кад би био осуђен на самог себе.

... Док је објашњавао водитељки Јутарњег како је болест свачија осим Његова, као и да ће засигурно побиједити и у овом рату против вирусне окупације и заблуда позива на заједништво и збијање националних редова, на секунд му се учиње да је све ово одвећ бесмислено, јер то, што Његов вољени и потенцијално инфицирани народ жељно ослушкује сваку стерилисану му синтагму, динамику дисања, зној на челу, формализам гестикулације, само је доказ да треба све рјеђе да се појављује, да га буду жељни до безумља, да им фали као 'лебац, инсулин, дијализа, секс, туширање...

Није он за сваки дан; то је светогрђе устати ујутро да би неко могао увече заспати само зато што је здрав, и све то постаје напорни подухват повлађивања ирационалном. Али, пошто зна да Бога нема, можда је куцнуо тренутак да ни Њега више нема. Довољно је био распрострањен у сјећању народа који га је све мање заслуживао. А све друго је кривично дјело. Не, никад није гостовао у Јутарњем.

Шта сад да ради цио дан кад више нема шта да ради, кад је то неприродно стање ума, неповратни механизам трошења концентрације... Превише је био попустљив у давању себе, флаша *Мартела* би миропомазала непца. Али та тупава водитељка никако да престане с питањима иако су се договорили да све траје краће од преобуке гусјенице. А све је већ речено о тим проклетим изборима: проценти, коалиције, пројекције, стандарди, једино је остала

лична демонстрација краја, који сви нестрпљиво ишчекују.

А ова психоделична новинарка очекује да он прогласи сопствену смрт и спаси Обалу Несанице у 08 часова и 27 минута. Сад му је јасно зашто досад није гостовао у Јутарњем, јер колоније пензионера и домаћица, што дријемају над тијестом, очекују провалу библијског спектакла из Његових јабука – образа. А можда је толико знојење само изненадна криза организма, одавно потрошеног у много важнијим ријалитијима који су га лансирани у то безимено сазвјезђе што метеорски свијетли Његовим именом.

- Господине Бивши председниче... Предлажем да почнемо причом о рокони...

Наједном му се учини да у новинаркином котрљајућем *p* чује глас бившег првог сарадника, Стивенсона, непревазиђеног филозофа бесмислица, од којих је правио народну умјетност што се преносила с кољена на кољено као поруке из Делфа. Ех, то су били дани, комунизам се распадао попут мрцине на аутопуту, перестројка на биљегу Горбачова подсјећала на неуспјелу кајгану, а једино у држави која тад још није била Његова, утврђен у митраљеским гнијездима самоуправљања, СИБ-ова, ССРН-ова, и осталих дугих скраћеница, у по ноћи спреман на ударничке крилатице, будући Врховни командант упорно одбијаше да прихвати стварност снатрећи о острву комунизма у срцу Африке.